

571/2009 Z. z.

ZÁKON

z 2. decembra 2009

o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl.I

§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje poskytovanie rodičovského príspevku.

(2) Rodičovský príspevok je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa.

§ 2

Oprávnená osoba

Oprávnená osoba podľa tohto zákona je

- a) rodič dieťaťa,
- b) fyzická osoba, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu ¹⁾ alebo na základe rozhodnutia úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ²⁾ alebo
- c) manžel (manželka) rodiča dieťaťa, ak žije s rodičom dieťaťa v domácnosti.

§ 3

Nárok na rodičovský príspevok

(1) Oprávnená osoba má nárok na rodičovský príspevok, ak

- a) zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa a
- b) má trvalý pobyt ³⁾ alebo prechodný pobyt ⁴⁾ na území Slovenskej republiky (ďalej len "pobyt") alebo je osobou podľa osobitného predpisu. 4a)

(2) Dieťaťom podľa odseku 1 písm. a) je dieťa

- a) do troch rokov veku,
- b) do šiestich rokov veku, ktoré má dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav, 5)
- c) do šiestich rokov veku, ktoré je zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov podľa § 2 písm. b), najdlhšie tri roky od právoplatnosti prvého rozhodnutia o zverení dieťaťa do starostlivosti tej istej oprávnenej osobe, alebo
- d) do šiestich rokov veku, ktoré má právo na prijatie na predprimárne vzdelávanie ^{5aa)} a na základe rozhodnutia príslušného orgánu nie je prijaté na predprimárne vzdelávanie do materskej školy zriadenej orgánom miestnej štátnej správy v školstve alebo orgánom územnej samosprávy (ďalej len „štátna materská škola“), najdlhšie do začiatku školského roka, v ktorom začne plniť povinné predprimárne vzdelávanie. 5a)

(3) Riadna starostlivosť o dieťa podľa tohto zákona je starostlivosť poskytovaná dieťaťu v záujme všestranného fyzického vývinu a psychického vývinu dieťaťa, najmä primeraná výživa dieťaťa, hygiena dieťaťa, výchova dieťaťa a dodržiavanie preventívnych prehliadok dieťaťa podľa osobitného predpisu. 6)

(4) Podmienka riadnej starostlivosti o dieťa sa považuje za splnenú, ak oprávnená osoba zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa osobne alebo inou plnoletou fyzickou osobou alebo právnickou osobou.

(5) Ak je viac oprávnených osôb, ktoré spĺňajú podmienky nároku na rodičovský príspevok, patrí rodičovský príspevok len jednej z nich, ak odsek 6 neustanovuje inak. Ak je v rodine viac detí podľa odseku 2, vzniká len jeden nárok na rodičovský príspevok.

(6) Rodičovský príspevok sa vypláca oprávnenej osobe určenej podľa dohody oprávnených osôb. Ak súd rozhodne o zverení maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, rodičovský príspevok sa vypláca oprávnenej osobe podľa písomnej dohody rodičov. Ak nedôjde k písomnej dohode podľa druhej vety, pri zverení maloletého dieťaťa do

a) striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov sa rodičovský príspevok vypláca striedavo každému rodičovi počas kalendárnych mesiacov, ktorých počet sa určí podľa pomeru, ktorým je určená striedavá osobná starostlivosť,

b) spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov sa rodičovský príspevok vypláca striedavo každému rodičovi počas troch kalendárnych mesiacov.

(7) Rodičovský príspevok sa podľa odseku 6 písm. a) začne vyplácať tomu rodičovi, ktorý má určený väčší rozsah striedavej osobnej starostlivosti; to neplatí, ak si za tie isté kalendárne mesiace uplatní nárok na rodičovský príspevok len rodič, ktorý má určený menší rozsah striedavej osobnej starostlivosti.

(8) Právne účinky novej písomnej dohody podľa odseku 6 druhej vety nastávajú prvým dňom šiesteho kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa rodičovský príspevok začal vyplácať na základe predchádzajúcej písomnej dohody, ak z novej písomnej dohody nevyplyva neskorší dátum jej účinnosti.

(9) ~~Nárok na rodičovský príspevok oprávnenej osobe starajúcej sa o dieťa podľa odseku 2 písm. d) vzniká, ak sa preukáže rozhodnutím materskej školy zriadenej orgánom miestnej štátnej správy v školstve alebo orgánom územnej samosprávy (ďalej len "štátna materská škola") o neprijatí dieťaťa podľa odseku 2 písm. d) do štátnej materskej školy podľa osobitného predpisu⁷⁾ podľa trvalého pobytu dieťaťa, nie starším ako 12 mesiacov; podmienka neprijatia dieťaťa podľa odseku 2 písm. d) do štátnej materskej školy sa preukazuje v každom školskom roku.~~

Nárok na rodičovský príspevok nevzniká, ak

a) na základe rozhodnutia príslušného orgánu nie je dieťa podľa odseku 2 písm. d) prijaté na predprimárne vzdelávanie do štátnej materskej školy a oprávnená osoba nepodala odvolanie proti tomuto rozhodnutiu a

b) oprávnená osoba nepodala žiadosť o prijatie dieťaťa podľa odseku 2 písm. d) na predprimárne vzdelávanie v obcou oznámenej materskej škole s kapacitnými možnosťami na prijatie dieťaťa, ktorej zriaďovateľom je iná obec alebo orgán miestnej štátnej správy v školstve, 7) v lehote podľa osobitného predpisu.8)

(10) Nárok na rodičovský príspevok nevzniká, ak sa oprávnená osoba a dieťa zdržiavajú v štáte, ktorý nie je členským štátom Európskej únie, zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore alebo Švajčiarskou konfederáciou (ďalej len "členský štát"), a počas pobytu v tomto štáte oprávnená osoba nie je povinne verejne zdravotne poistená v Slovenskej republike. 15)

(11) Nárok na rodičovský príspevok nevzniká ani jednej oprávnenej osobe, ak

a) aspoň jedna z nich má nárok na materské ¹⁶⁾ alebo má nárok na obdobnú dávku ako materské v členskom štáte a suma materského alebo obdobnej dávky ako materské v členskom štáte za celý kalendárny mesiac je vyššia ako suma rodičovského príspevku podľa § 4 ods. 1 a 2 alebo § 4 ods. 3; to neplatí, ak oprávnená osoba, ktorou je otec dieťaťa, do uplynutia šiestich týždňov odo dňa pôrodu alebo do uplynutia predĺženého obdobia z dôvodu prijatia dieťaťa do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia zo zdravotných dôvodov na strane dieťaťa alebo jeho matky, má nárok na materské podľa osobitného predpisu ¹⁷⁾ alebo obdobnú dávku ako materské podľa osobitného predpisu ¹⁷⁾ v členskom štáte, alebo

b) štát, ktorý nie je členským štátom, vypláca jednej z nich obdobnú dávku ako rodičovský príspevok alebo obdobnú dávku ako materské; ¹⁶⁾ to neplatí, ak oprávnená osoba, ktorou je otec dieťaťa, do uplynutia šiestich týždňov odo dňa pôrodu alebo do uplynutia predĺženého obdobia z dôvodu prijatia dieťaťa do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia zo zdravotných dôvodov na strane dieťaťa alebo jeho matky, má nárok na obdobnú dávku ako materské podľa osobitného predpisu ¹⁷⁾ v tomto štáte.

(12) Nárok na rodičovský príspevok nevzniká maloletému rodičovi, ktorý nemá priznané rodičovské práva a povinnosti podľa osobitného predpisu. 18)

(13) Nárok na rodičovský príspevok nevzniká, ak oprávnená osoba je rodič ďalšieho dieťaťa,

a) ktoré je zverené do osobnej starostlivosti druhého rodiča, do náhradnej osobnej starostlivosti, ^{18a)} do pestúnskej starostlivosti ^{18b)} alebo do starostlivosti fyzickej osoby, ktorú určil súd nariadením neodkladného opatrenia, ^{18c)} alebo do starostlivosti budúcich osvojiteľov, ^{18d)} alebo je v osobnej starostlivosti poručníka, ^{18e)} a

b) na zabezpečenie riadnej starostlivosti o toto dieťa sa poskytuje rodičovský príspevok.

§ 4

Suma rodičovského príspevku

(1) Rodičovský príspevok je

a) 345,20 eura,

b) 473,30 eura mesačne, ak sa oprávnenej osobe, ktorá o rodičovský príspevok požiadala, pred vznikom nároku na rodičovský príspevok vyplácalo z dôvodu starostlivosti o toto dieťa materské alebo obdobná dávka ako materské v členskom štáte.

(2) Ak oprávnená osoba zabezpečuje riadnu starostlivosť o dve a viac súčasne narodených detí, rodičovský príspevok podľa odseku 1 sa zvyšuje o 25% na každé ďalšie dieťa, ktoré sa narodilo súčasne s dieťaťom podľa § 3 ods. 2. Suma rodičovského príspevku určená podľa prvej vety sa zaokrúhľuje na najbližších desať eurocentov.

(3) Rodičovský príspevok je mesačne 50% sumy uvedenej v odsekoch 1 a 2, ak oprávnená osoba nedbá najmenej tri po sebe nasledujúce kalendárne mesiace o riadne plnenie povinnej školskej dochádzky¹⁹⁾ ďalšieho dieťaťa v jej starostlivosti; rodičovský príspevok sa v tejto sume poskytuje najmenej počas troch kalendárnych mesiacov od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom škola oznámila úradu práce sociálnych vecí a rodiny uvedenému v § 5 ods. 1, že oprávnená osoba nedbá najmenej tri po sebe nasledujúce kalendárne mesiace o riadne plnenie povinnej školskej dochádzky ďalšieho dieťaťa v jej starostlivosti. Suma rodičovského príspevku určená podľa prvej vety sa zaokrúhľuje na najbližších desať eurocentov.

(4) Ak sa oprávnenej osobe vypláca za celý kalendárny mesiac materské¹⁶⁾ alebo obdobná dávka ako materské v členskom štáte v sume nižšej, ako je suma rodičovského príspevku podľa odsekov 1 a 2 alebo odseku 3, rodičovský príspevok je počas obdobia vyplácania materského¹⁶⁾ alebo obdobnej dávky ako materské v členskom štáte v sume určenej ako rozdiel medzi sumou rodičovského príspevku podľa odsekov 1 a 2 alebo odseku 3 a sumou materského¹⁶⁾ alebo obdobnej dávky ako materské v členskom štáte.

(5) Obdobná dávka ako materské¹⁶⁾ vyplácaná v členskom štáte v cudzej mene sa prepočíta na eurá podľa referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska²²⁾ v prvý deň v mesiaci, za ktorý si oprávnená osoba uplatňuje nárok na rodičovský príspevok, a zaokrúhľuje sa na najbližší eurocent nadol.

(6) Suma rodičovského príspevku uvedená v odseku 1 platná k 31. decembru kalendárneho roka sa upravuje od 1. januára kalendárneho roka, a to koeficientom, ktorým boli upravené sumy životného minima podľa osobitného predpisu.²³⁾ Upravená suma rodičovského príspevku sa zaokrúhľuje na najbližších desať eurocentov. Upravenú sumu rodičovského príspevku ustanoví opatrenie, ktoré vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov Slovenskej republiky najneskôr do 31. decembra príslušného kalendárneho roka.

Výplata rodičovského príspevku

§ 5

Nadpis zrušený od 1.1.2012

(1) O rodičovskom príspevku rozhoduje a rodičovský príspevok oprávnenej osobe vypláca úrad práce, sociálnych vecí a rodiny príslušný podľa miesta jej pobytu (ďalej len "platiteľ").

(2) Rodičovský príspevok sa vypláca za celý kalendárny mesiac, aj keď sa podmienky nároku na tento príspevok splnili len za časť kalendárneho mesiaca.

(3) Rodičovský príspevok sa vypláca mesačne pozadu, a to najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom oprávnená osoba splnila podmienky nároku na rodičovský príspevok.

(4) Rodičovský príspevok sa poukazuje oprávnenej osobe na účet v banke alebo v pobočke zahraničnej banky v Slovenskej republike alebo na žiadosť oprávnenej osoby sa vypláca v hotovosti. Ak oprávnená osoba požiada písomne alebo podaním žiadosti elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom o zmenu spôsobu vyplácania rodičovského príspevku, platiteľ je povinný jej žiadosti vyhovieť. Rodičovský príspevok sa nevypláca do štátu, ktorý nie je členským štátom.

(5) Výplata rodičovského príspevku sa zastaví od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa už vyplácal, ak

a) vznikol dôvod na prešetrenie, či

1. oprávnená osoba naďalej spĺňa podmienky nároku na rodičovský príspevok, na jeho výplatu alebo či sa rodičovský príspevok vypláca v správnej sume, alebo
2. na výplatu rodičovského príspevku je naďalej príslušný platiteľ na území Slovenskej republiky, alebo

b) na poskytovanie rodičovského príspevku je príslušná inštitúcia iného členského štátu.

(6) Výplata rodičovského príspevku sa obnoví, ak oprávnená osoba preukáže, že zanikli dôvody, pre ktoré sa jeho výplata zastavila podľa odseku 5 písm. a). Výplata rodičovského príspevku sa obnoví od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom zanikli dôvody na jeho zastavenie. Rodičovský príspevok sa doplatí za obdobie zastavenia jeho výplaty, ak podmienky nároku na rodičovský príspevok a na jeho výplatu podľa tohto zákona za toto obdobie boli splnené.

(7) Výplata rodičovského príspevku sa obnoví, ak sa výplata zastavila podľa odseku 5 písm. b) a príslušná inštitúcia iného členského štátu rozhodla o neposkytnutí rodičovského príspevku alebo o poskytnutí rodičovského príspevku v nižšej sume, ako v sume podľa § 4 ods. 1 a 2 alebo § 4 ods. 3. Postup podľa prvej vety sa uplatní, ak je na výplatu rodičovského príspevku príslušný aj platiteľ na území Slovenskej republiky.^{4a)} Výplata rodičovského príspevku sa obnoví od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom oprávnená osoba túto skutočnosť preukáže platiteľovi. Rodičovský príspevok sa doplatí za obdobie zastavenia jeho výplaty alebo za jeho časť, ak podmienky nároku na rodičovský príspevok a na jeho výplatu počas tohto obdobia boli podľa tohto zákona splnené a oprávnená osoba si uplatnila nárok v inom členskom štáte, ale príslušná inštitúcia tohto členského štátu za toto obdobie alebo za jeho časť neposkytla rodičovský príspevok.

(8) Ak oprávnená osoba je poberateľ dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu^{23b)} alebo je fyzická osoba, ktorá sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzuje a poskytuje sa im dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi, spôsob výplaty rodičovského príspevku určí platiteľ; odsek 4 prvá veta a druhá veta sa nepoužijú.

(9) Platiteľ vydá rozhodnutie o určení osobitného príjemcu rodičovského príspevku, ak

a) rodičovský príspevok sa vypláca oprávnenej osobe uvedenej v odseku 8 a dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi zabezpečuje osobitný príjemca,

b) prídavok na dieťa, ktoré má oprávnená osoba v starostlivosti, zabezpečuje osobitný príjemca z dôvodu, že oprávnená osoba prídavok na dieťa nevyužíva na účel, na ktorý je určený, alebo

c) na žiadosť oprávnenej osoby.

(10) Osobitný príjemca je obec, v ktorej má oprávnená osoba pobyť, alebo ak je to odôvodnené, iná osoba. Osobitný príjemca zabezpečí účelné využitie rodičovského príspevku. Platiteľ rozhodne o uvoľnení osobitného príjemcu, ak pominuli dôvody na jeho určenie alebo na žiadosť oprávnenej osoby, ak o určení osobitného príjemcu rozhodol na jej žiadosť.

§ 5a

(1) Výplata rodičovského príspevku sa zastaví oprávnenej osobe uvedenej v § 2 písm. a) od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo platiteľovi doručené rozhodnutie súdu o zastavení výplaty rodičovského príspevku. 23c)

(2) Výplata rodičovského príspevku sa obnoví, ak sa výplata zastavila podľa odseku 1, od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo platiteľovi doručené rozhodnutie súdu o obnovení výplaty rodičovského príspevku. 23d) Rodičovský príspevok sa doplatí za obdobie zastavenia jeho výplaty, ak podmienky nároku na rodičovský príspevok a na jeho výplatu podľa tohto zákona boli splnené za toto obdobie.

(3) Ak sa výplata rodičovského príspevku, ktorá bola zastavená podľa odseku 1, neobnoví do zániku nároku na rodičovský príspevok podľa § 6 ods. 2, rodičovský príspevok sa nedoplatí za obdobie zastavenia jeho výplaty.

§ 6

Zánik nároku

(1) Nárok na rodičovský príspevok za kalendárny mesiac zaniká uplynutím šiestich mesiacov od posledného dňa v mesiaci, za ktorý patril.

(2) Nárok na rodičovský príspevok zaniká

a) od prvého dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom dieťa dovŕšilo vek podľa § 3 ods. 2,

b) smrťou oprávnenej osoby alebo dieťaťa,

c) prijatím dieťaťa podľa § 3 ods. 2 písm. d) do štátnej materskej školy, ak sa rodičovský príspevok vyplácal na toto dieťa.

§ 7

Zvýšenie, zníženie, odňatie a vrátenie rodičovského príspevku

(1) Ak nastala skutočnosť, ktorá má za následok zvýšenie rodičovského príspevku, rodičovský príspevok sa vypláca vo vyššej sume od kalendárneho mesiaca, v ktorom táto skutočnosť nastala.

(2) Ak zaniknú dôvody, pre ktoré sa rodičovský príspevok vypláca v sume podľa § 4 ods. 3, suma rodičovského príspevku sa zvýši od kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom dieťa začalo riadne plniť povinnú školskú dochádzku, najskôr po troch mesiacoch nasledujúcich po mesiaci, v ktorom sa rodičovský príspevok začal vyplácať v sume podľa § 4 ods. 3.

(3) Ak nastala skutočnosť, ktorá má za následok zníženie vyplácaného rodičovského príspevku, rodičovský príspevok sa vypláca v nižšej sume od kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom táto skutočnosť nastala.

(4) Rodičovský príspevok sa odníme od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa rodičovský príspevok vyplácal,

a) ak sa zmenia alebo zaniknú skutočnosti rozhodujúce na nárok na rodičovský príspevok,

b) ak sa rodičovský príspevok vyplácal neprávom,

c) ak rodičovský príspevok poskytuje príslušná inštitúcia členského štátu v rovnakej sume alebo vo vyššej sume, ako je ustanovené v § 4 ods. 1 a 2 alebo § 4 ods. 3,

d) ak príslušná inštitúcia členského štátu neposkytuje rodičovský príspevok z dôvodu, že oprávnená osoba si neuplatnila nárok na rodičovský príspevok, alebo

e) na žiadosť oprávnenej osoby.

(5) Ak sa rodičovský príspevok vyplácal vo vyššej sume, ako patril, suma rodičovského príspevku sa zníži od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa rodičovský príspevok vyplácal vo vyššej sume.

(6) Ak oprávnená osoba svojím konaním spôsobila, vedela, alebo musela z okolností predpokladať, že sa rodičovský

príspevok vyplatil neprávom alebo vo vyššej sume, ako patril, je povinná vrátiť rodičovský príspevok alebo vrátiť jeho časť za obdobie, za ktoré bol vyplatený neprávom alebo vo vyššej sume, ako patril. Právo na vrátenie rodičovského príspevku vyplateného neprávom alebo vo vyššej sume, ako patril, zaniká uplynutím jedného roka odo dňa, keď platiteľ túto skutočnosť zistil, najneskôr však uplynutím troch rokov odo dňa poslednej neoprávnenej výplaty rodičovského príspevku.

(7) Ak je oprávnená osoba povinná na základe vykonateľného rozhodnutia vrátiť sumy rodičovského príspevku vyplatené neprávom, môžu sa zrážať aj z bežne vyplácaného rodičovského príspevku alebo neskôr priznaného rodičovského príspevku, zo mzdy, z platu, z inej odmeny za prácu, z náhrad z týchto plnení a z náhrad za pracovnú pohotovosť, z náhrad za služobnú pohotovosť, z náhrad za pohotovosť, z príplatku za pohotovosť alebo z dávok sociálneho poistenia, z dôchodku starobného dôchodkového sporenia a z dávok sociálneho zabezpečenia do sumy, ktorú nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia podľa osobitného predpisu. 24)

(8) Rodičovský príspevok nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia podľa osobitného predpisu ²⁵⁾ okrem výkonu rozhodnutia o pokute podľa osobitného predpisu. 25a)

§ 8

Konanie

(1) Konanie o rodičovskom príspevku sa začína na základe písomnej žiadosti alebo žiadosti podanej elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom, ktorú podáva oprávnená osoba platiteľovi.

(2) Žiadosť o rodičovský príspevok obsahuje meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, ak je pridelené, a adresu pobytu oprávnenej osoby a dieťaťa, na ktoré sa uplatňuje nárok na rodičovský príspevok. Na výzvu platiteľa oprávnená osoba doplní ďalšie nevyhnutné údaje potrebné na konanie o nároku na rodičovský príspevok.

(3) Ak sa dieťa narodilo mimo územia Slovenskej republiky a v čase podania žiadosti o rodičovský príspevok dieťa nemá vydaný rodný list podľa osobitného predpisu, ²⁶⁾ oprávnená osoba k písomnej žiadosti o rodičovský príspevok alebo k žiadosti o rodičovský príspevok podanej elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom priloží úradný preklad rodného listu dieťaťa alebo iného obdobného dôkazu o narodení dieťaťa vydaného v krajine narodenia dieťaťa.

(4) Platiteľ na účel rozhodovania o rodičovskom príspevku a osobitný príjemca na účel výkonu svojej funkcie môžu získavať bez súhlasu dotknutej osoby osobné údaje kopírovaním, skenovaním alebo iným zaznamenávaním úradných dokladov na nosič informácií.

(5) O priznaní rodičovského príspevku, o zvýšení rodičovského príspevku a o zániku nároku na rodičovský príspevok podľa § 6 ods. 2 sa nevyhotovuje písomné rozhodnutie.

(6) Odvolanie proti rozhodnutiu o zastavení výplaty rodičovského príspevku a o odňatí rodičovského príspevku alebo o jeho znížení nemá odkladný účinok.

(7) Na konanie o rodičovskom príspevku sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní ²⁷⁾ okrem § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 9

Povinnosti oprávnenej osoby

Oprávnená osoba je povinná preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik nároku na rodičovský príspevok, na jeho výšku a na jeho výplatu a do ôsmich dní písomne oznámiť platiteľovi zmeny týchto skutočností alebo tieto zmeny do ôsmich dní oznámiť platiteľovi podaním elektronickými prostriedkami podpísaným zaručeným elektronickým podpisom; to neplatí na preukazovanie skutočností a oznamovanie zmien, ktoré sú platiteľovi známe z výkonu inej činnosti platiteľa, alebo ktoré môže platiteľ získať z dostupného informačného systému verejnej správy.

Súčinnosť a spolupráca pri poskytovaní rodičovského príspevku

§ 10

Orgány štátnej správy, obce, zdravotnícke zariadenia, školské zariadenia a ďalšie právnické osoby a fyzické osoby, ktoré sú príslušné na poskytovanie údajov na účely rodičovského príspevku (ďalej len "zúčastnené právnické osoby a fyzické osoby"), sú povinné spolupracovať s platiteľom; na účely kontroly trvania podmienok nároku na rodičovský príspevok, na jeho výšku a výplatu sú na žiadosť platiteľa povinné oznamovať osobné údaje uvedené v § 8 ods. 2 o oprávnenej osobe a o dieťati, ďalšie údaje o riadnej starostlivosti o dieťa podľa § 3 ods. 3 a 4.

§ 11

(1) Platiteľ môže navštíviť oprávnenú osobu v mieste jej pobytu a je oprávnený požadovať od všetkých zúčastnených právnických osôb a fyzických osôb informácie a vysvetlenia súvisiace s podmienkami trvania nároku na rodičovský príspevok. Tieto osoby sú povinné poskytnúť potrebné informácie.

(2) Platiteľ je povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedel v súvislosti s poskytovaním rodičovského príspevku. Informácie o týchto skutočnostiach poskytuje len vtedy, ak by ich zamlčaním bol vážne ohrozený život alebo zdravie fyzických osôb alebo ak táto povinnosť vyplýva z osobitného predpisu. 28)

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 12

(1) Rodičovský príspevok priznaný podľa zákona účinného pred 1. januárom 2010, na ktorý trvá nárok podľa zákona účinného do 31. decembra 2009 aj po 31. decembri 2009, považuje sa po 31. decembri 2009 za rodičovský príspevok podľa tohto zákona a vypláca sa v sume podľa § 4 ods. 1 alebo 3.

(2) Ak nárok na rodičovský príspevok vznikol pred 1. januárom 2010 a o tomto nároku sa do 31. decembra 2009 právoplatne nerozhodlo, o nároku na rodičovský príspevok sa rozhodne za obdobie pred 1. januárom 2010 podľa zákona účinného do 31. decembra 2009. Ak nárok na tento rodičovský príspevok trvá aj po 31. decembri 2009, rodičovský príspevok sa od 1. januára 2010 vypláca v sume podľa § 4 ods. 1 alebo 3.

(3) Oprávnená osoba, ktorej sa priznal rodičovský príspevok za obdobie pred 1. januárom 2010 a vypláca sa jej aj po 31. decembri 2009, môže požiadať o rodičovský príspevok v sume podľa § 4 ods. 2. Ak oprávnená osoba spĺňa podmienky nároku na rodičovský príspevok podľa § 3 v sume podľa § 4 ods. 2, zaniká jej nárok na rodičovský príspevok, ktorý jej bol priznaný podľa zákona účinného do 31. decembra 2009.

(4) Ak oprávnená osoba podľa odseku 3 prvej vety spĺňa podmienky nároku na rodičovský príspevok podľa § 3 v sume podľa § 4 ods. 2 aj za obdobie, počas ktorého sa jej vyplácal po 31. decembri 2009 rodičovský príspevok podľa zákona účinného do 31. decembra 2009, vypláti sa jej rozdiel medzi vyplateným rodičovským príspevkom v sume podľa § 4 ods. 1 a rodičovským príspevkom v sume podľa § 4 ods. 2 od vzniku nároku na rodičovský príspevok podľa tohto zákona, najdlhšie za obdobie šiestich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov, ktoré predchádzajú kalendárnemu mesiacu, v ktorom sa jej priznal rodičovský príspevok podľa tohto zákona.

(5) Rodičovský príspevok podľa tohto zákona sa za január 2010 prvýkrát vypláti vo februári 2010.

§ 12a

Prechodné ustanovenie účinné od 30. decembra 2010

Postup podľa § 4 ods. 7 zákona účinného do 31. decembra 2010 sa v roku 2010 neuplatňuje.

§ 12b

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2011

(1) O žiadostiach o rodičovský príspevok podaných do 31. decembra 2010, o ktorých sa právoplatne nerozhodlo do 31. decembra 2010, sa rozhodne a rodičovský príspevok sa vypláti za obdobie do 31. decembra 2010 podľa zákona účinného do 31. decembra 2010.

(2) Ak oprávnená osoba uplatňuje nárok na rodičovský príspevok po 31. decembri 2010 za obdobie pred 1. januárom 2011, o nároku na tento rodičovský príspevok sa rozhodne a rodičovský príspevok sa vypláti za obdobie do 31. decembra 2010 podľa zákona účinného do 31. decembra 2010.

(3) Ak rodičovský príspevok bol priznaný podľa zákona účinného do 31. decembra 2010 v sume 164,22 eura a nárok na tento rodičovský príspevok by trval podľa zákona účinného do 31. decembra 2010 aj po tomto dni, považuje sa od 1. januára 2011 za rodičovský príspevok priznaný podľa zákona účinného od 1. januára 2011 a vypláca sa v sume podľa zákona účinného od 1. januára 2011.

(4) Ak rodičovský príspevok bol priznaný podľa zákona účinného do 31. decembra 2010, vyplácal sa v sume 256 eur a nárok na tento rodičovský príspevok by trval podľa zákona účinného do 31. decembra 2010 aj po tomto dni, považuje sa od 1. januára 2011 za rodičovský príspevok priznaný podľa zákona účinného od 1. januára 2011 a vypláca sa v sume 256 eur aj počas výkonu zárobkovej činnosti oprávnenou osobou do zániku nároku na rodičovský príspevok, najdlhšie do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom dieťa dovŕši vek 20 mesiacov.

(5) Ak rodičovský príspevok bol priznaný podľa zákona účinného do 31. decembra 2010, vyplácal sa v sume rozdielu medzi sumou rodičovského príspevku 256 eur a sumou materského alebo obdobnej dávky ako materské v členskom štáte a nárok na tento rodičovský príspevok by trval podľa zákona účinného do 31. decembra 2010 aj po tomto dni, považuje sa od 1. januára 2011 za rodičovský príspevok priznaný podľa zákona účinného od 1. januára 2011 a vypláca sa v sume tohto rozdielu; po skončení vyplácania materského alebo obdobnej dávky ako materské v členskom štáte sa rodičovský príspevok vypláca v sume 256 eur aj počas výkonu zárobkovej činnosti oprávnenou osobou do zániku nároku na rodičovský príspevok, najdlhšie do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom dieťa dovŕši vek 20 mesiacov.

(6) Rodičovský príspevok priznaný podľa § 4 ods. 4 zákona účinného do 31. decembra 2010, na ktorý by trval nárok podľa zákona účinného do 31. decembra 2010, považuje sa od 1. januára 2011 za rodičovský príspevok priznaný podľa tohto zákona a vypláca sa v sume 75% rodičovského príspevku podľa § 4 ods. 1 aj počas výkonu zárobkovej činnosti oprávnenou osobou.

(7) Ak oprávnená osoba uplatňuje nárok na rodičovský príspevok podľa zákona účinného od 1. januára 2011 a jednej z oprávnených osôb sa vyplatil príspevok rodičovi podľa osobitného predpisu²⁹⁾ účinného do 31. decembra 2010, o nároku na tento rodičovský príspevok pri starostlivosti o to isté dieťa sa rozhodne a rodičovský príspevok sa vypláca za obdobie, za ktoré sa poskytol príspevok rodičovi, v sume 75% rodičovského príspevku podľa § 4 ods. 1 zákona účinného od 1. januára 2011.

§ 12d

Prechodné ustanovenie účinné od 1. novembra 2019

Postup podľa § 4 ods. 6 sa v roku 2019 neuplatňuje.

§ 12e

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2023

(1) Ak oprávnenej osobe, ktorej bolo maloleté dieťa rozhodnutím súdu zverené do striedavej osobnej starostlivosti, vznikol nárok na rodičovský príspevok podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2022 a nárok na rodičovský príspevok trvá k 31. decembru 2022, na poskytovanie rodičovského príspevku sa do 31. januára 2023 vzťahuje § 3 ods. 5 a 6 v znení účinnom do 31. decembra 2022.

(2) Ak oprávnené osoby, ktorým bolo maloleté dieťa rozhodnutím súdu zverené do striedavej osobnej starostlivosti a ktoré spĺňajú podmienky nároku na rodičovský príspevok do 31. decembra 2022, nedoručia platiteľovi do 31. januára 2023 písomnú dohodu o zmene oprávnenej osoby na výplatu rodičovského príspevku alebo písomný prejav vôle oprávnenej osoby, ktorej sa rodičovský príspevok nevyplácal, aby sa rodičovský príspevok vyplácal spôsobom podľa § 3 ods. 6 písm. a) v znení účinnom od 1. januára 2023, platiteľ vypláca rodičovský príspevok oprávnenej osobe, ktorej sa vyplácal podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2022; oprávnenie rodičov podľa § 3 ods. 6 druhej vety v znení účinnom od 1. januára 2023, tým nie je dotknuté.

§ 12f

Prechodné ustanovenie účinné od 1. augusta 2023

Postup podľa § 4 ods. 6 sa v roku 2023 neuplatňuje.

§ 12g

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2025

(1) Ak oprávnená osoba zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa podľa § 3 ods. 2 písm. d) v znení účinnom do 31. decembra 2024, ktoré na základe žiadosti o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie podanej od 1. mája 2024 do 31. mája 2024 nebolo rozhodnutím príslušného orgánu prijaté na predprimárne vzdelávanie do spádovej materskej školy, nárok tejto oprávnenej osoby na rodičovský príspevok sa posudzuje podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2024. Oprávnená osoba podľa prvej vety má nárok na tento rodičovský príspevok najdlhšie do 31. augusta 2025.

(2) Nárok na rodičovský príspevok nevzniká, ak sa dieťaťu poskytuje predprimárne vzdelávanie na účel zabezpečenia práva na predprimárne vzdelávanie podľa osobitného predpisu.³⁰⁾“

§ 13

Zrušujú sa:

1. zákon č. 280/2002 Z.z. o rodičovskom príspevku v znení zákona č. 643/2002 Z.z., zákona č. 453/2003 Z.z., zákona č. 601/2003 Z.z., zákona č. 244/2005 Z.z. a zákona č. 561/2008 Z.z.,

2. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 326/2009 Z.z. o ustanovení sumy rodičovského príspevku.

Čl.V

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2010.

Opatrenie č. 513/2010 Z.z. nadobudlo účinnosť 1. januárom 2011 okrem § 12a v dvadsiatom bode čl. I, ktorý nadobúda účinnosť 30. decembra 2010.

Zákon č. 180/2011 Z.z. nadobudol účinnosť 1. júlom 2011.

Zákony č. 388/2011 Z.z. a 412/2011 Z.z. nadobudli účinnosť 1. januárom 2012.

Zákon č. 383/2012 Z.z. nadobudol účinnosť 1. januárom 2013.

Zákon č. 468/2011 Z.z. nadobudol účinnosť 1. júlom 2013.

Zákony č. 364/2013 Z.z., č. 383/2013 Z.z. a č. 417/2013 Z.z. a opatrenie č. 451/2013 Z.z. nadobudli účinnosť 1. januárom 2014.

Zákon č. 184/2014 Z.z. nadobudol účinnosť 30. júnom 2014.

Zákon č. 125/2016 Z.z. nadobudol účinnosť 1. júlom 2016.

Zákon č. 86/2017 Z.z. nadobudol účinnosť 1. májom 2017.

Opatrenie č. 233/2017 Z.z. nadobudlo účinnosť 1. januárom 2018.

Opatrenie č. 231/2018 Z.z. nadobudlo účinnosť 1. januárom 2019.

Zákon č. 312/2019 Z.z. nadobudol účinnosť 1. novembrom 2019 okrem čl. I bodu 1, ktorý nadobudol účinnosť 1. januárom 2020.

Opatrenie č. 382/2020 Z.z. nadobudlo účinnosť 1. januárom 2021.

Opatrenie č. 496/2021 Z.z. nadobudli účinnosť 1. januárom 2022.

Zákon č. 350/2022 Z.z. nadobudol účinnosť 1. novembrom 2022.

Zákon č. 338/2022 Z.z. a opatrenie č. 444/2022 Z.z. nadobudli účinnosť 1. januárom 2023.

Zákon č. 181/2023 Z.z. nadobudol účinnosť 30. májom 2023.

Zákon č. 210/2023 Z.z. nadobudol účinnosť 1. augustom 2023.

Ivan Gašparovič v.r.

Pavol Paška v.r.

Robert Fico v.r.

1) § 45, 48, § 56 ods. 2 a § 97 až 109 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
§ 360 a 365 Civilného mimosporového poriadku.

2) § 49 zákona č. 36/2005 Z.z. v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z.z.
§ 73 ods. 2 písm. a) druhý bod zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

3) § 3 až 7 zákona č. 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

4) Zákon č. 48/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov.

4a) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Mimoriadne vydanie Ú.v. EÚ, kap. 5/zv. 5; Ú.v. EÚ L 200, 7.6.2004) v platnom znení.
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú.v. EÚ L 284, 30.10.2009) v platnom znení.

5) § 5 a 6 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení.

5a) § 28a zákona č. 245/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov.

5aa) § 3 písm. b) a § 59b zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

6) § 2 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 577/2004 Z.z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

7) § 59b ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení zákona č. 182/2023 Z. z.

8) § 59b ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení zákona č. 182/2023 Z. z.

15) § 3 zákona č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

16) § 10 zákona č. 328/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov.
§ 48 a 49 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov.

17) § 49 ods. 1 písm. a) zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 350/2022 Z.z.

18) § 29 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z.

18a) § 45 zákona č. 36/2005 Z.z.

18b) § 48 zákona č. 36/2005 Z.z.

18c) § 360 a 365 Civilného mimosporového poriadku.

18d) § 103 zákona č. 36/2005 Z.z.

18e) § 56 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z.

19) § 5 ods. 11 a 12 zákona č. 596/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov.
§ 19 až 26 zákona č. 245/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov.

22) Čl. 12 ods. 12.1 Protokolu (č. 18) o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (Ú.v. EÚ C 321E, 29.12.2006).

23) § 5 zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

23b) Zákon č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

23c) § 383 ods. 1 písm. a) Civilného mimosporového poriadku.

23d) § 383 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku.

24) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 268/2006 Z.z. o rozsahu zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 469/2008.

25) § 111 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov.
§ 78 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 527/2003 Z.z.

25a) § 88aa zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona č. 417/2013 Z.z.

26) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 154/1994 Z.z. o matrikách v znení neskorších predpisov.

27) Zákon č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov.

28) § 340 Trestného zákona.

29) § 5 ods. 2 až 4 zákona č. 561/2008 Z.z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 571/2009 Z.z.

30) § 161t ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení zákona č. 182/2023 Z. z.